

Sygn. akt XVI GC 217/15

Sygn. akt XVI GC 217/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący –	SSO Marta Sadowska
Protokolant –	sekretarz sądowy Anna Górecka

po rozpoznaniu 14 czerwca 2016 r. w W.

na rozprawie

sprawy z powództwa **L. K.**

przeciwko **Agencji (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

o stwierdzenie nieważności uchwały zgromadzenia wspólników sp. z o.o.

1. Stwierdza nieważność Uchwały nr (...)Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki pod firmą: Agencja (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. z dnia 04 września 2014 r. w sprawie zmiany Umowy Spółki;
2. Zasądza od pozwanego Agencji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz powoda L. K. kwotę 2 377,00 zł (dwa tysiące trzysta siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 360,00 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Marta Sadowska

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 03 marca 2015 roku L. K. wniósł o stwierdzenie nieważności uchwały nr (...)podjętej na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników Agencji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w dniu 04 września 2014 roku w sprawie zmiany postanowień umowy spółki, poprzez dodanie §(...), jako stanowiącej zwiększenie świadczeń wspólnika na rzecz spółki bez zgody wspólnika a w konsekwencji nieważnej w oparciu o dyspozycję art 246 § 3 k.s.h. oraz podjętej na zgromadzeniu, którego zwołanie było wadliwe wobec niedotrzymania terminu przewidzianego na zwołanie zgromadzenia wynikającego z dyspozycji art. 238 § 1 k.s.h. Powód wniósł ponadto o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników zostało wniesione w terminie, który zgodnie z treścią art. 252 § 3 k.s.h. wynosi sześć miesięcy od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, jednakże nie później niż trzy lata od dnia powzięcia uchwały. W niniejszej sprawie termin w stosunku do obecnej na zgromadzeniu powódki biegł od dnia,

w którym uchwałę ogłoszono, tj. od jej odczytania w dniu 04 września 2014 r.. Mając na uwadze, że pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w dniu 03 marca 2015 r., należało uznać, że powód dopełnił tej czynności w terminie.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w dniu 4 września 2014 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników pozwanej spółki powzięło uchwałę zmieniającą umowę spółki poprzez dodanie § (...), którego zapis przewidywał obowiązek wniesienia dopłaty przez wspólników. Powód zaznaczył, że uchwała zmieniająca umowę spółki, poprzez nałożenie na wspólnika dodatkowego świadczenia wymagała dla swojej skuteczności zgody powoda. Tymczasem, pomimo braku wyrażenia zgody przez powoda, przewodniczący zgromadzenia umieścił w protokole informację, że uchwała została podjęta skutecznie (**pozew, k. 2-6**).

W odpowiedzi na pozew Agencja (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwana zaprzeczyła, aby Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników z dnia 04 kwietnia 2014 r., zostało zwołane z naruszeniem art. 238 § 1 k.s.h. Zaznaczyła, że nawet przy uznaniu, że Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zostało zwołane wadliwie, to nie miałoby to znaczenia dla zasadności powództwa albowiem nie miałoby ono wpływu na treść uchwały. Tymczasem powód reprezentowany przez pełnomocnika uczestniczył w obradach i głosowaniu podczas Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników.

Odnosząc się do podniesionego przez powoda zarzutu niezgodności uchwały z art. 246 § 3 k.s.h., pozwany wskazał, że zmiana umowy spółki w zakresie dodania §(...), nie była uchwałą zwiększającą świadczenia wspólników albowiem uchwała ta nie ma charakteru prawotwórczego w zakresie nałożenia na wspólników nowych zobowiązań. Podkreślił, że uchwałą zwiększającą świadczenia byłaby dopiero uchwała przyszła (wskazująca wysokość dopłat i termin w jakim należy ich dokonać) o której mowa w zdaniu drugim zaskarżonej uchwały. Z tego względu pozwany uznał, iż powództwo w niniejszej sprawie jest przedwczesne (**odpowiedź na pozew, k. 29-34**).

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wspólnikami Agencji (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. są: L. K., posiadający dziesięć udziałów o łącznej wartości (...)zł, co stanowi (...) kapitału zakładowego spółki oraz (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., posiadająca dziewięćdziesiąt udziałów o łącznej wartości (...)zł, co stanowi (...)% kapitału zakładowego spółki.

(okoliczność bezsporna, nadto KRS pozwanej, k. 20-24)

Zaproszeniem z dnia 21 sierpnia 2014 r. Agencja (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., zawiadomiła wspólnika -L. K., iż w dniu 04 września 2014 r., o godz. (...)W., przy ul. (...) zostało zwołane Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Agencji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., z następującym porządkiem obrad:

- 1) Otwarcie obrad Zgromadzenia;
 - 2) Wybór Przewodniczącego Zgromadzenia, stwierdzenie prawidłowości odbycia zgromadzenia i jego zdolności do powzięcia uchwał oraz przyjęcie porządku obrad;
 - 3) Powzięcie uchwały w sprawie zmiany umowy Spółki;
 - 4) Wolne wnioski;
 - 5) Zamknięcie obrad Zgromadzenia.
- Do zaproszenia załączone zostały projekty uchwał.

(dowód: zaproszenie wraz z załącznikami i potwierdzeniem nadania, k. 17-19)

Na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników Agencji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w dniu 04 września 2014 roku, reprezentowany był cały kapitał zakładowy spółki. Stawili się wspólnicy: L. K. reprezentowany przez pełnomocnika w osobie M. G. oraz (...) S.A., reprezentowana przez pełnomocnika - M. S.. Przewodniczącym Zgromadzenia wybrany został M. S..

(dowód: lista obecności wspólników na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników Agencji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. z dnia 04 września 2014 r, k. 15; protokół zgromadzenia, k. 12).

Uchwałą nr (...)Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Agencji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. z dnia 04 września 2014 roku dokonano zmiany umowy spółki, w ten sposób, że dodano § (...) o następującej treści „W każdym roku kalendarzowym wspólnicy mogą być zobowiązani uchwałą zgromadzenia wspólników do dopłat w łącznej wysokości w danym roku do 1000-krotnej (słownie: tysiąckrotnej) wartości nominalnej posiadanych udziałów. Wysokość i terminy dopłat oraz sposób i tryb wnoszenia dopłat określi każdorazowo uchwała zgromadzenia wspólników. Wniesione dopłaty mogą być zwracane wspólnikom, chyba, że są konieczne na pokrycie strat bilansowych. O zwrocie dopłat każdorazowo decyduje zgromadzenie wspólników”.

L. K. reprezentowany przez pełnomocnika w osobie M. G., głosował przeciwko podjęciu uchwały nr (...). Po jej podjęciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu.

(dowód: protokół zgromadzenia, k. 11-13).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dokumentów, których prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu, jak również nie była kwestionowana przez żadną ze stron w toku procesu.

Nadto ustalenia faktyczne zostały poczynione w oparciu o wydruk z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego pozwanej spółki (k. 20-24), z której wynikało, że powód jest wspólnikiem pozwanej spółki.

Na rozprawie w dniu 14 czerwca 2016 r. (protokół, k. 68), Sąd oddalił wniosek dowodowy pozwanego o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron, z ograniczeniem do Prezesa Zarządu pozwanej spółki, na okoliczność wykazania przyczyn podjęcia uchwały nr (...)Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki Agencja (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. z dnia 04 września 2014 r. oraz jej ekonomicznego uzasadnienia, albowiem okoliczność na jakie dopuszczony miał być wskazany powyżej dowód, pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia tej sprawy. Nieistotnym dla przedmiotu sprawy były przyczyny i uzasadnienie ekonomiczne uchwały w sytuacji, kiedy kwestionowana przez powoda jest jej niezgodność z art. 246 § 1 k.s.h.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód L. K. żądał stwierdzenia nieważności uchwały nr (...)podjętej na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników Agencji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w dniu 04 września 2014 roku jako sprzecznej z ustawą.

Stosownie do art. 246 § 3 k.s.h. uchwała dotycząca zmiany umowy spółki, zwiększająca świadczenia wspólników lub uszczuplająca prawa udziałowe bądź prawa przyznane osobiście poszczególnym wspólnikom, wymaga zgody wszystkich wspólników, których dotyczy.

W niniejszej sprawie zmiana umowy spółki polegała na dodaniu § (...), którego zapis przewidywał obowiązek wniesienia dopłaty przez wspólników.

Zgodnie z treścią art. 177 k.s.h. umowa spółki może zobowiązywać wspólników do dopłat w granicach liczbowo oznaczonej wysokości w stosunku do udziału (§ 1). Dopłaty powinny być nakładane i uiszczane przez wspólników równomiernie w stosunku do ich udziałów (§ 2).

Dopłaty są jednym ze sposobów dofinansowania spółki z o.o., przede wszystkim na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym. Uzyskane w wyniku dopłat środki finansowe są przeznaczane na zasilenie kapitału zapasowego i mogą być przez spółkę wykorzystane do realizacji planowanych inwestycji, sfinansowania bieżącej działalności, zwiększenia wiarygodności kredytowej lub na pokrycie strat (por. uchw. SN z 12.1.2010 r., III CZP 117/09, OSNC 2010, Nr 7–8, poz. 103).

Celem przepisu art. 177 k.s.h. jest ochrona wspólników mniejszościowych. Wspólnicy mogą zostać zobowiązani do świadczeń pieniężnych na rzecz spółki, o ile obowiązek dopłat wynika z umowy (założycielskiej) spółki.

Należy zauważyć, że w przypadku uchwalenia dopłat w ramach przewidzianych umową spółki, w stosunku do wszystkich wspólników automatycznie powstaje obowiązek uiszczenia dopłat. W rezultacie, w doktrynie i orzecznictwie panuje w zasadzie jednolity pogląd, iż wprowadzenie do umowy spółki zapisów pozwalających na uchwalenie dopłat od wspólników stanowi zwiększenie świadczeń wspólnika. W konsekwencji, uznać należy, że następcza zmiana umowy spółki, wprowadzająca obowiązek dopłat, wymaga zgody wszystkich wspólników, ponieważ zwiększa ich świadczenia na rzecz spółki, czym obejmuje dyspozycję art. 246 § 3 k.s.h.

Odnosząc się w tym miejscu do podniesionej przez pozwanego argumentacji, wskazującej, iż uchwała w zakresie dodania do umowy spółki § (...)nie jest uchwałą zwiększającą świadczenia wspólników gdyż uchwałą taką będzie dopiero uchwała następcza - określająca wysokość dopłat i termin ich uiszczenia, wskazać należy, że tak przedstawione stanowisko strony pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Reżimem art. 246 § 3 k.s.h. nie jest bowiem objęta uchwała „wykonawcza”, którą pozwany określa mianem „następczej”, tj. zobowiązująca wspólników do wniesienia dopłat, gdyż ta bazuje na udzielonym już przez wspólników w umowie spółki upoważnieniu. Należy podkreślić, że upoważnienie zawarte w umowie spółki, w niniejszej sprawie powstać mogło w wyniku powzięcia na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników uchwały nr (...)zmieniającej umowę spółki. Ponieważ uchwała ta zwiększała jednocześnie świadczenia wspólników, dla jej ważności wymagane było uzyskanie zgody wszystkich wspólników. Zgoda taka nie została uzyskana, albowiem powód reprezentowany przez pełnomocnika M. G. głosował przeciw uchwale i zgłosił sprzeciw do protokołu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników.

Sąd stanął zatem na stanowisku, że uchwała nr (...)podjęta na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników Agencji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w dniu 04 września 2014 roku w przedmiocie zmiany umowy spółki jest nieważna z uwagi na jej sprzeczność z ustawą. Umowa spółki jest bowiem jedynym źródłem obowiązku dopłat. W sytuacji gdy dopłaty nie są przewidziane w umowie spółki, zmiana umowy spółki polegająca na wprowadzeniu postanowienia przewidującego możliwość nałożenia dopłat wymaga jedności jako zmiana umowy spółki zwiększająca świadczenia wspólników, zgodnie z art. 246 § 3 k.s.h. W niniejszej sprawie warunek jedności nie został spełniony zatem podjęta uchwała jest nieważna.

Sąd w tym zakresie podzielił stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego - Izby Cywilnej z dnia 5 stycznia 2005 r., sygn. akt II CK 333/04 (Legalis, numer 242614) oraz w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3 kwietnia 2003 r. o sygn. akt I ACa 1186/02 (OSA 2004 nr 8, poz. 24, str. 70, OSA/Kat. 2003 nr 2, poz. 14, Legalis). W sytuacji, gdy dopłaty nie są przewidziane w umowie spółki, zmiana umowy polegająca na wprowadzeniu postanowienia przewidującego możliwość nakładania dopłat, wymaga jedności jako zmiana umowy zwiększająca świadczenia wspólników. Bez względu na sposób sformułowania postanowienia wprowadzającego do umowy spółki instytucję dopłat nie przewidzianą wcześniej w pierwotnym brzmieniu umowy, zawsze wymagana jest zgoda wszystkich wspólników, do których ta konstrukcja prawna się odnosi.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że spełniona została przesłanka uznania uchwały nr (...) za nieważną wobec jej sprzeczności z dyspozycją art. 246 § 3 k.s.h., tj. sprzeczności z ustawą.

Wobec uznania, iż przedmiotowa uchwała jest nieważna w oparciu o dyspozycję art. 246 § 3 k.s.h., Sąd nie badał wskazanej przez powoda drugiej przyczyny stwierdzenia nieważności uchwały, dotyczącej okoliczności, iż podjęta została ona na zgromadzeniu, które zostało zwołane wadliwie, wobec niedotrzymania terminu przewidzianego na zwołanie zgromadzenia wynikającego z dyspozycji art. 238 § 1 k.s.h.

Na marginesie wskazać należy, że nawet w przypadku uznania, iż zarzut podniesiony w tym zakresie przez powoda jest zasadny, błędy formalne dotyczące zwołania Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, nie mają wpływu na stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały. Dodatkowo, z uwagi na okoliczność, iż powód jest wspólnikiem mniejszościowym, brak jego zgody, nie miałby wpływu na podjęcie przedmiotowej uchwały. Sąd podzielił w tym zakresie stanowisko zaprezentowane przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 marca 2009 r. (sygn. akt I CSK 253/08), zgodnie z treścią którego podstawą żądania stwierdzenia nieważności uchwały zgromadzenia wspólników mogą być tylko takie uchybienia formalne, które wywarły wpływ na treść uchwały.

Mając na uwadze powyższe, Sąd w punkcie pierwszym wyroku stwierdził nieważność uchwały nr (...) podjętej na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników Agencji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w dniu 04 września 2014 roku, w przedmiocie zmiany umowy spółki.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi pozwanego, jako stronę przegrywającą niniejszą sprawę. Na zasądzoną kwotę (2 377,00 zł) złożyły się: opłata sądowa od pozwu (2 000,00 zł), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17,00 zł) oraz koszt zastępstwa radcowskiego (360,00 zł) ustalony stosownie do § 10 pkt 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r. poz. 490).

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji.

SSO Marta Sadowska

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.

SSO Marta Sadowska